

Átalakul a felvételi

Az érettségi is számít

A felsőoktatási felvételi rendszerére évek óta a középiskolák és az egyetemek is panaszkodnak, nem beszélve a felvételi eljárásról. Az oktatási kormányzat most úgy döntött, hozzájárul az eddigi rendszerhez. Az átalakítás legfontosabb célja: egységes követelmények és pontszámítás segítségével valóban összemérhetővé tenni a teljesítményeket.

Az Oktatási Minisztérium Felsőoktatási Főosztálya elkészítette a felvételi rendszer átalakításának szakmai tervét. Dr. Szövényi Zsolt főosztályvezető-helyettől megtudtuk: elképzeléseiket államigazgatási és szakmai egyeztetéseknek vetik alá, ezt követően kerülhet sor a felvételi eljárásról szóló 1995-ös kormányrendelet módosítására.

A felvételi rendszer átalakítására vonatkozó elképzeléseknek két fő eleme van. Az egyik, hogy központilag meghatározzák az államilag finanszírozott hallgatói helyek megoszlását az egyes képzési szintek, szakcsoportok és intézmények között, melynek ismeretében az egyetemek és főiskolák maguk alakítják ki helyi keretszám-stratégiájukat. A másik elem, hogy olyan, valamennyi intézményre kötelező, egységes felvételi eljárást vezetnek be, amely – lehetővé téve az alkalmasság összehasonlítását – minden elsőoktatási intézményben azonos lesz, ugyanakkor igazodik a közoktatás rendszeréhez is.

Alapképzés esetében a legnagyobb különbség az eddigi gyakorlatl szemben az, hogy a középiskolai eredmény számtatása öt, az általános műveltség adó tantárgy és az érettségi érdemjegyek átlagának egyetemesítésével történik. A felvételi vizsga eredményét két tantárgyból, alapvetően írásbeli vizsga alapján, egységesen 120 pontos rendszerben számítják majd. A középiskolai és a felvételi eredményeket

az érettségi évében és azt követően három évig 50-50 százalékos arányban veszik figyelembe, ugyanakkor az érettségit követő évtől a jelentkező továbbra is választhatja a számára kedvezőbb pontszámítási módot. A felvételi eljárás keretében összesen 5 többletpont adható államilag elismert nyelvvizsgáért, felsőfokú szakképesítés vagy technikus bizonyítványért vagy kimagasló sportteljesítményért. Emellett az oktatási miniszter által elfogadott tanulmányi versenyek alapján további pontok adhatók. Sem az államilag finanszírozott, sem a költségterítéses helyekre nem vehető fel olyan jelentkező, aki nem éri el a többletpontok nélkül számított maximális pontszám felét.

Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben a felvétel az alapképzéstől eltérően a középiskolai eredmény alapján számított pontok megkettőzésével történik. Második vagy további, valamint kiegészítő alapképzés esetén a felvételi vizsgát és az eredményszámítás módját a felsőoktatási intézmények határozzák meg.

A tervezett átalakítás jogi kereteit a felsőoktatási törvény 2000. évi módosítása adja. Eszerint az államilag finanszírozott létszámok megosztása a miniszter, a helyi keretszám-tervezés viszont az intézmények hatásköre. A jogszabály kimondja azt is, hogy az államilag finanszírozott és a költségterítéses képzésre történő felvétel egyaránt a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény alapján lehetséges. Dr. Szövényi Zsolt hangsúlyozta, hogy az átalakítások hallgatókat közvetlenül érintő részét, így a felvételi vizsga követelményeket legalább két évvel a bevezetésük előtt nyilvánosságra kell hozni, így például az új, érettségi eredményeket is figyelembe vevő középiskolai pontszámítási rendszer legfeljebb két év múlva alkalmazható.

K. G.

„Honoris Causa” Horst Turk professzornak

Díszdoktort avattak

Munkatársunktól

A Szegedi Tudományegyetem díszdoktorává avatták tegnap Horst Turk német nyelvészprofesszort. A Honoris Causa cím adományozásáról szóló oklevelet dr. Mészáros Rezső adta át a göttingeni Georg-August Egyetem tanárának a szegedi egyetem aulájában. A hatvanöt éves professzor germanisztikából és filozófiából végezte egyetemi tanulmányait. 1963 és 1972 között tanársegéd volt, majd 1972-ben habilitált, és két évvel később foglalta el a göttingeni egyetem professzori székét.

Horst Turk kezdeményezésére tizenkét évvel ezelőtt alakult ki tudományos kapcsolat a göttingeni és a szegedi egyetem német és magyar tanszékei között.

Dr. Horst Turk német professzornak dr. Mészáros Rezső rektor nyújtotta át a díszdoktori oklevelet. (Fotó: Miskolczy Róbert)

„Az egyetem külföldi kirakata”

Majd harminc éve folyik a szegedi egyetemen hungarológia képzés. Az eredetileg amerikaiaknak szóló Hungarian Studies program mára a nyugat-európai hallgatók körében is igen népszerű képzéssé bővült, amely hungarológia tanár szak formájában a magyar hallgatók számára is nyitott. A képzésről Szőnyi György Endrével beszélgettünk, aki 1988 óta vezeti a programot.

Szegeden majd harminc éve, 1971 óta folyik angol nyelven hungarológia képzés. A Hungarian Studies Pordány László kezdeményezésére és vezetésével jött létre. A nyolcvanas évek közepéig az Oregoni Egyetemen kialakult cserekapcsolatok révén elsősorban amerikai programok fejlődtek ki. A képzés népszerűsége az ame-

rikaiak körében a rendszer-váltáskor kulminált: akkoriban olyan nagy volt az érdeklődés Magyarország iránt, hogy egyszerre 34 amerikai diák tanult a szegedi hungarológián. Néhány év alatt a rendszerváltás érdekessége lecsengett, ugyanakkor a kilencvenes években olyan új programok indultak be, amelyek átalakították a Hungarian Studies-t, és biztosították továbbfejlődését. Megjelentek, és egyre nagyobb számban jöttek az európai diákok, a TEMPUS, majd az ERASMUS csereprogramok keretében. Ezek a programok a nyugat-európaiakkal egyenrangú partnerként kezelik a magyarországi intézményeket: a külföldi hallgatók itt elvégzett kurzusait otthon automatikusan kreditálják.

Ennek köszönhetően a szegedi program jelenleg is igen népszerű a nyugat-európai hallgatók körében, jelenleg is több mint harmincan tanulnak itt. A Hungarian

Studies népszerűsége annak is köszönhető, hogy a szervezők – felismerve az új igényeket – a magyar nyelv és kultúra mellett a kelet-európai kultúra oktatását is bekapcsolták a programba, melynek hivatalos neve „Hungarológia és Közép-Európa tanulmányok tanszékközi program”.

Közben a Hungarian Studies-t megnyitották a magyar hallgatók előtt is: bevezették a három éves hungarológia tanár speciális képzést. Az ezen rész vevő (jelenleg 20-25) hallgató az alapidiplomája mellé tanúsítványt kap arról, hogy külföldieknek magyart, mint idegen nyelvet, valamint magyar és közép-európai kultúrát taníthat. A képzést önálló egyetemi szakként is szeretnék elindítani, ennek akkreditációja folyamatban van.

E tudás birtokában új karrierlehetőségek nyílnak meg a hallgatók előtt, hiszen számos munkakörben (követsé-

geken, külföldi magyar intézetekben, kulturális rendezvényeken, lektori állásnál) előnyt jelent az itt megszerzett tudás. A Hungarian Studies „stábjá” a programigazgató mellett Bata Ágnes koordinátorból és egy magyar nyelvtanárból áll. Az egyes kurzusokat az adott szakterület (egyebek között történelem, gazdaság, folklór, zene-történe, politológia) oktatói tartják, szerződés alapján. – A Hungarian Studies a Szegedi Tudományegyetem külföldi kirakata. A SZTE az idegen nyelvek oktatásán kívül nem sok külföldieknek szóló programot kínál, ezért az ide érkező hallgatók nagy része bekapcsolódik a hungarológia kurzusba.

Minél jobb a program, annál jobb lesz a hírnünk külföldön, annál többen jönnek hozzánk, és mehetnek külföldre a magyar hallgatók közül – mondja Szőnyi György Endre programigazgató.

Keczer Gabriella

H. Sz.

Átvilágítók

A szegedi fogorvos képzés színvonala és az oktatók felkészültsége megfelelő, az oktatás körülményein azonban sokat kellene javítani. Lényegében ezt a következtetést vonta le az a dán, holland és ír szakemberekből álló négytagú európai uniós küldöttség, amely négy és fél napon keresztül vizsgálta a Szegedi Tudományegyetemen belüli fogorvos képzést.

A szakértők a fogászati és szájsebészeti klinika kezdeményezésére látogattak Szegedre az Európai Fogorvosi Iskolák Szövetségének megbízásából, és azt tanulmányozták, megfelel-e az itteni képzés az Európai Unióban elfogadott minőségbiztosítási normáknak. – Ez a kérdés hazánk uniós csatlakozása előtt azért is aktuális, mert csak az azonosan jó minőségű oktatással érhetjük el, hogy az itt szerzett diplomát egyenértékűként fogadják el az EU többi országában is – magyarázza a látogatás jelentőségét dr. Fazekas András egyetemi tanár.

A külföldi szakemberek elsősorban az oktatók anyagi megbecsültsége és a képzés infrastrukturális feltételei kapcsán tapasztaltak elmaradást az európai uniós normáktól. A tanárok átlagosan tizedannyi fizetést kapnak, mint nyugat-európai kollégáik. Sürgették az infrastrukturális feltételek javítását, és javasolták, hogy a hallgatók nagyobb beleszólást kapjanak a tananyag kialakításába.

A küldöttség hamarosan írásban is elkészülő jelentésétől Fazekas András azt reméli, hogy az még inkább megalapozhatja a képzés fejlesztésére vonatkozó javaslatokat. Az európai fogorvos-képző intézmények „átvilágítását” egyébként az EU is támogatja a 4,3 millió eurós költségvetéssel rendelkező DentEd elnevezésű programján keresztül.

A tanárképzés jövője, a jövő tanárképzője

A főiskolai kar kizárólag tanárképzésből nem tud „megélni” a jövőben, hiszen folyamatosan csökken a beiskolázható gyermekek létszáma az általános és középiskolákban, ezért új szakok és képzési formák beindításával szeretnénk megteremteni a több lábon állás feltételeit – nyilatkozta lapunknak Galambos Gábor. Az SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar főigazgatójával az intézmény stratégiai tervéről beszélgettünk.

– A kar stratégiai tervének megalkotásánál mire fektették a legnagyobb hangsúlyt?

– A főiskola stratégiai tervének elkészítésekor egyrészt megvizsgáltuk az oktatás és kutatás, valamint az intézmény szervezeti felépítésének, gazdálkodásának és nemzetközi kapcsolatrendszerének helyzetét, másrészt megfogalmaztuk a jövőbeli célokat, igényeket és lehetőségeket. Azzal tisztában vagyunk, hogy a főiskolai kar kizárólag tanárképzésből nem tud „megélni” a jövőben, hiszen

Galambos Gábor: Állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy már működő szakra más karokon „ráindítható-e” azonos szintű képzés. (Fotó: Miskolczy Róbert)

folyamatosan csökken a beiskolázható gyermekek létszáma az általános és középiskolákban. Mivel a finanszírozás mértéke a hallgatói létszámtól függ, döntünk kell a különböző tanári szakok működéséről és helyzetéről. Karunk speciális helyzetben van, mert egyetemi szinten a volt JATE karok is folytatnak hasonló szakokon képzést, ezért – a hallgatókért folytatott versenyben – fennáll a veszélye annak, hogy párhuzamosságok ala-

kulnak ki, ami nem kívánatos az egyetemen belül. Meggyőződésünk, hogy a már meglévő szakok esetében a szakok összevonása elsősorban a hallgatói létszám függvénye. Nem érdemes összevonáson gondolkodni olyan esetekben, amikor a szakok megfelelő létszámú hallgatóval rendelkeznek. Alacsonyabb hallgatói létszám azonban minden esetben kikényszeríti a fúziót, amit csak körültekintően lehet végrehajtani. Megjegyzem:

nem biztos, hogy az egyesített tanszékeknek mindig az egyetemi karokon kell helyet biztosítani. Az egyetem vezetőségének állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy már működő szakra más karokon „ráindítható-e” azonos szintű képzés.

– Milyen területen kívánják bővíteni a képzési kínálatait?

– Többek között új tanári és nem tanári főiskolai szakok indításával szeretnénk megteremteni a több lábon állás feltételeit, amelyek esetében együttműködésre törekszünk a társakkal. De nemcsak főiskolai, hanem más képzési formák, irányok – akkreditált felsőfokú szakképzések, szakirányú továbbképzések, felsőfokú iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli képzések stb. – kiterjesztésében, fejlesztésében és elindításában is gondolkodunk, amelyekben szintén lehetne kooperálni más karokkal. Szeretnénk továbbá bővíteni a tanítóképzést, valamint az informatika és a mentálhigiéné szakirányt. De a távoktatási program beindítása is terveink között szerepel. Mindezek komoly lehetőséget biztosítanak a főisko-

lának. Úgy vélem, az integráció egyik legnagyobb nyeresége lenne, ha a hallgatók szabadon mozgathatnának az egyetem különböző karai között. A kreditrendszer – amely a főiskolán már működik – erre teremtené jó lehetőséget.

– Beszélgetésünk elején említette, hogy a kutatói munkát is megvizsgálták a főiskolán. Milyen tapasztalatokról tud beszámolni?

– Úgy látom, hogy munkatársaim az oktatói munka mellett a kutatási feladatoknak is igyekeznek megfelelni, s a sztereotípiá – mely szerint az oktató, aki a főiskolán dolgozik, rosszabb kutató, mint egyetemi kollégája – lassan, de biztosan a múlt kódéba vész. Jövőbeli célunk, hogy külföldi kapcsolataink révén nemzetközi szinten is ismertté tegyük az itt folyó kutatói munkát. A főiskolai kar gazdasági működésére vonatkozóan az egyetem szmsz-ében is rögzített alapvető támogatási stratégiát tervünkben, ami önálló gazdálkodást biztosít a karoknak, amelyek egységes elvek alapján támogatnák a létrehozandó központi szervezeteit.

Szabó C. Szilárd

10 kg burgonya most csak 399 forint

Match Szupermarket
Szeged Plaza
(Szeged, Kossuth L. sgt. 119.)

Az akció szeptember 28-tól október 2-ig, illetve a készlet erejéig tart.

MATCH